

вчительські (не)конференції у форматі EdCamp тощо), так і неформальних – у вигляді спільних екскурсій, туристичних поїздок, шкільних свят тощо. Суттєво впливає на рівень довіри до закладу те, наскільки вчасно розглядаються звернення учасників освітнього процесу та чи вживає керівництво закладу заходи, спрямовані на вирішення проблем, про які йдеться у зверненнях.

Управління закладом на засадах відкритості та толерантності – обов’язкова необхідна умова сучасного демократичного освітнього менеджменту закладу освіти, без якої не можливо побудувати нову ефективну освітню систему.

Список використаних джерел

1. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О. Абетка для директора. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. – Київ, Державна служба якості освіти, 2019 – 240 с. <https://mon.gov.ua/storage/app/media/Serpneva%20conferentcia/2019/posibniki/abetka%20dlya%20directora.pdf>
2. Про освіту: Закон України від 05 вересня 2017 року № 2145-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення 11.02.2024).

УДК 373.3/.5.018.43:004

Ольга Хараман,

т. в. о. директора КЗ

*«Маріупольська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 47
Маріупольської міської ради Донецької області»*

Світлана Стовба,

заступник директора з НВР КЗ

*«Маріупольська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 47
Маріупольської міської ради Донецької області»*

ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ В ЗАКЛАДІ: ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Швидкий розвиток цифрових технологій у сучасному світі, стрімка цифровізація у всіх сферах життя людини створюють

умови для навчання впродовж життя, підвищення власної цифрової компетентності, життєвої самореалізації та саморозвитку.

Важливою стратегічною метою сьогодення є цифрова трансформація, тому що інформаційно-цифрова компетентність є однією із ключових компетентностей випускника Нової української школи, необхідною умовою для успішного функціонування людини в суспільстві.

В умовах воєнного стану саме цифрові технології дають змогу не зупиняти навчання, а безпечно продовжувати його в дистанційному форматі відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту».

Організація дистанційного навчання в закладі освіти забезпечує можливість реалізувати право учнів закладу на якісну та доступну освіту відповідно до їх здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, незалежно від віку, місця проживання чи перебування, стану здоров'я, особливих освітніх потреб, соціального та майнового стану, інших ознак і обставин, зокрема тих, які об'єктивно унеможливають відвідування закладу освіти.

З метою забезпечення в закладі освіти єдиних підходів до створення електронного освітнього середовища педагогічна рада схвалила використання конкретних інформаційно-телекомунікаційних систем (електронних освітніх платформ), комунікаційних онлайн-сервісів та інструментів, за допомогою яких організовується освітній процес під час дистанційного навчання. У межах таких єдиних підходів педагогічні працівники, користуючись академічною свободою, можуть обирати форми, методи та засоби дистанційного навчання.

Перед закладом освіти постають завдання цифровізації, зокрема:

- забезпечення навчання та підвищення кваліфікації педагогічного складу щодо використання цифрових технологій в освітній діяльності;
- реалізація цифрових технологій в освітньому процесі;
- надання можливості для колективного користування цифровими ресурсами та вільного доступу до них у хмарних сервісах;
- забезпечення підвищення рівня мотивації до використання

- цифрових технологій учасниками освітнього процесу;
- створення сучасного освітнього простору для впровадження цифрових технологій;
- надання консультаційних послуг щодо використання інформаційно-цифрових і хмарних технологій;
- забезпечення матеріально-технічною базою учасників освітнього процесу.

Цифрові технології відкривають нові можливості: навчання в будь-який зручний час, безперервну освіту, можливість створювати індивідуальні освітні траєкторії для здобувачів освіти. У закладі активно реалізується процес створення і застосування відкритих онлайн-ресурсів, цифрових лабораторій, електронних підручників та посібників, що сприяє створенню мотиваційного інтересу учнів до навчання. Яскравим прикладом цифрової трансформації є впровадження Всеукраїнської школи онлайн, метою якої є забезпечення учасників освітнього процесу рівним, вільним і безоплатним доступом до якісного навчального контенту.

Отже, цифровізація освіти передбачає виконання учнями завдань, перегляд уроків та самостійний пошук інформації, що сприяє формуванню предметних компетентностей та розширенню горизонтів їх пізнання.

Орієнтація на розвиток інформаційно-цифрової компетентності учня як необхідну умову його успішної життєдіяльності реалізується на основі побудови відповідної стратегії професійного розвитку вчителя. Цифрове середовище вимагає від педагогів інших методів та форм викладання. Педагогам необхідно мати базові цифрові навички, а також володіти цифровими інструментами на різних етапах уроку. Задля розширення можливостей використання цифрових інструментів для організації дистанційного навчання та підвищення ефективності освітнього процесу педагогічний колектив пройшов навчання за програмою «Цифрові інструменти Google для освіти». Для підвищення педагогічної цифрової грамотності в закладі проводиться комплексна робота, яка включає практикуми, обмін досвідом, створення методичних кейсів тощо. Тому сьогодні пріоритетним напрямом розвитку вчителя є цифрова грамотність.

Інформаційно-цифрова трансформація – це не лише організація освітнього процесу з використанням цифрових технологій, а й упровадження інформаційних систем в управлінську діяльність закладу освіти.

Перехід на електронне діловодство є вагомим кроком на шляху спрощення та автоматизації управлінських та освітніх процесів у закладі освіти, що дає можливість зменшити навантаження та заощадити час на ведення документообігу. У закладі створено хмарне сховище, де зберігаються електронні класні журнали, журнали обліку пропущених і замінених уроків, журнали факультативних та гурткових занять, журнали реєстрації інструктажів з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності, алфавітна книга, особові справи здобувачів освіти та педагогічних працівників, накази керівника з кадрових питань та основної діяльності, річні плани роботи школи, розклади навчальних занять, свідоцтва досягнень здобувачів освіти тощо.

Заклад підключений до автоматизованих систем для збору, збереження та обробки інформації, до електронного журналу та щоденника на платформі «Нові знання», що дозволяє оптимізувати освітній процес та підвищити ефективність реалізації управлінських рішень.

В умовах дистанційного навчання важливо правильно організувати віртуальне онлайн-середовище для успішного навчання, яке передбачає створення і використання єдиного інформаційно-освітнього середовища для всіх учасників освітнього процесу. Як показала практика, найзручнішими сервісами для комунікації, спільної роботи, візуалізації та інтерактивного контенту є Zoom, Google Meet, Google Classroom, Padlet та інші. Завдяки цим сервісам організовано проєктну роботу, перевернуте навчання, виховні заходи, а також створено віртуальну вчительську, де систематизовані матеріали для освітнього процесу.

Світ навколо нас швидко розвивається, і освіта не є виключенням. І сьогодні цифровізація постає як ключовий фактор удосконалення системи освіти, який надає численні переваги освітній сфері:

- забезпечення сприятливих умов для здобуття освіти;
- формування мобільності особистості;
- посилення мотивації до самоосвіти та саморозвитку;

- охоплення здобувачів освіти в різних країнах;
- забезпечення співпраці та інтеграції;
- побудова індивідуальної освітньої траєкторії.

Отже, цифрова трансформація – це міцний фундамент для успішної та творчої особистості, тому цифровізація є не лише трендом, а й справжньою необхідністю сьогодення.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 07.12.2023).
2. Концепція «Нова українська школа». URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення: 07.12.2023).
3. Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0941-20#Text> (дата звернення: 07.12.2023).
4. Анастасія Підгорна «Вплив доповненої реальності на розвиток творчих здібностей учнів» URL: <https://arbook.info/vpliv-dopovnenoyi-realnosti-na-rozvitok-tvorchih-zdibnostej-uchniv/> (дата звернення: 07.12.2023).

УДК 373.3/.5.07

Борис Чижевський,

*кандидат педагогічних наук,
провідний науковий співробітник відділу економіки
та управління загальною середньою освітою
Інституту педагогіки НАПН України,
заслужений працівник освіти України,
<https://orcid.org/0000-0002-7878-1180>*

УПРАВЛІНСЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ У ПЕРІОД ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ – ЗАПОРУКА УСПІХУ

Анотація: акцентовано увагу на управлінській компетентності у період трансформаційних процесів зумовлених інтеграцією України до Європейського співтовариства та війною із російською федерацією.